

La incertesa com a motor dels espais escènics

Published by [Interacció](#) [1] on 29/10/2021 - 10:40 | Last modification: 06/07/2026 - 09:39

L'informe analitza l'impacte immediat de la pandèmia sobre els espais escènics municipals de la província de Barcelona a partir dels indicadors dels Cercles de Comparació Intermunicipal. La seva aportació va més enllà de quantificar una caiguda sense precedents de l'activitat. Mostra com els equipaments són capaços d'adaptar-se a una situació extraordinària i incorpora noves dimensions d'anàlisi que fins aleshores no s'havien mesurat, especialment l'activitat no presencial i els efectes organitzatius de la crisi. D'aquesta manera, el focus es desplaça de la programació artística cap a la capacitat dels serveis culturals per continuar funcionant en un context d'incertesa.

La reducció de l'oferta és generalitzada. Tots els gèneres escènics perden més de la meitat de les funcions respecte de l'any anterior, amb una afectació especialment intensa de la música. La programació escolar és una de les més perjudicades per les restriccions sanitàries, tant per les limitacions dels aforaments com per la disminució de les sortides dels centres educatius. Al mateix temps, els autors insisteixen que aquestes dades agregades amaguen situacions municipals molt diverses i que la resposta de cada equipament depèn en gran mesura de les seves condicions particulars.

Un dels canvis més significatius és la incorporació, per primera vegada, d'indicadors sobre activitat no presencial. L'informe interpreta aquesta oferta digital com una resposta immediata al confinament, sense considerar-la encara una transformació estructural. Tot i això, ja apunta noves preguntes, especialment les relacionades amb la digitalització dels equipaments i amb noves formes de relació amb els públics.

La pandèmia també altera profundament els equilibris econòmics dels espais escènics. La davallada dels ingressos de taquilla incrementa el pes del finançament municipal, que passa a representar gairebé el 69% dels recursos disponibles. Encara es manté la relació habitual entre despesa, oferta i assistència, però en uns nivells molt inferiors als dels anys precedents, fet que posa de manifest fins a quin punt el sosteniment dels equipaments depèn de l'esforç dels ajuntaments en moments de crisi.

L'informe identifica igualment una paradoxa reveladora. Malgrat la forta reducció de l'activitat oberta al públic, els equips professionals continuen suportant una elevada càrrega de treball. Reprogramar funcions, gestionar cancel·lacions, adaptar protocols sanitaris i prendre decisions en un context canviant exigeix una intensa activitat organitzativa. La pandèmia evidencia, així, que el volum de programació no és un indicador suficient per entendre la feina que assumeixen els serveis culturals municipals.

També resulta significativa l'estabilitat dels públics més fidels. Tot i que disminueixen els abonaments i les entrades amb descompte en termes absoluts, el seu pes percentual es manté pràcticament inalterat. Els autors plantegen que serà necessari observar en els anys posteriors fins a quin punt aquests públics recuperen els seus hàbits d'assistència, una qüestió central en les edicions futures dels Cercles.

Llegit avui, aquest informe té un valor que supera el registre estadístic d'un any excepcional. Marca un punt d'inflexió dins la sèrie perquè mostra el moment en què els espais escènics deixen de gestionar la normalitat per aprendre a gestionar la incertesa. És cert que el document manté una mirada principalment conjuntural i interpreta la pandèmia com una interrupció temporal de la qual caldrà recuperar-se. Amb la perspectiva que ofereixen els informes posteriors, sabem que alguns dels canvis iniciats aleshores, com la digitalització de determinats processos, la recuperació més lenta dels abonaments o la modificació dels hàbits dels públics, van tenir una continuïtat molt més gran del que es podia anticipar. Precisament per això, l'informe és especialment valuós: permet entendre no només la gestió d'una crisi sense precedents, sinó també l'inici d'una nova etapa en les polítiques locals dels espais escènics.(n. de l'e., 2026)

Referència

Diputació de Barcelona. Oficina de Difusió Artística i Servei de Programació. (2021). *Informe de les programacions dels espais escènics municipals de la província de Barcelona. Resultats any 2020*. Diputació de Barcelona.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Anuari

Categories: Articles i anàlisi

Tags: equipaments culturals

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: gestió cultural

Tags: públics de la cultura

Tags: polítiques culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2021/10/2020-circuit-oda>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/2020_estudi_de_publics_circuit.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8771>